รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบดุลรวมและเฉพาะบริษัท ณ วันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544 งบกำไรขาดทุนรวมและเฉพาะบริษัท งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและเฉพาะบริษัท งบกำไรสะสมรวมและเฉพาะบริษัท และงบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะบริษัท สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ซึ่งผู้บริหารของบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องวางแผนและปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่างบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินการประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่บริษัทใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารของบริษัทเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินรวมและเฉพาะบริษัทข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมและเฉพาะบริษัท ณ วันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544 ผลการดำเนินงานรวมและเฉพาะบริษัท การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและเฉพาะบริษัท และกระแสเงินสดรวมและเฉพาะบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี ของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

โดยไม่เป็นเงื่อนไขในการแสดงความเห็นต่องบการเงิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.1 เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

(นางจารุวรรณ เมณฑกา)
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาวเพ็ญศรี สรณารักษ์)
ผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจสอบที่ 7

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

Office of the Auditor General

วันที่ 22 พฤศจิกายน 2545

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล

ณ วันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	หมายเหตุ	**2545**	**2544**	**2545**	**2544**
			(ปรับปรุงใหม่)		**(ปรับปรุงใหม่)**
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	3.3	20,117,223,571	8,027,726,204	19,889,254,758	7,774,017,477
เงินฝากประจำธนาคารซึ่งมีกำหนดจ่ายคืน					
เกินกว่า 3 เดือน		632,206,185	1,385,617,333	632,206,185	1,385,617,333
เงินลงทุนชั่วคราว	3.4	149,655,337	-	149,655,337	-
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	3.5	13,201,683,343	11,190,298,414	13,199,668,913	11,186,729,314
สินค้าและพัสดุคงเหลือ-สุทธิ	3.6	3,530,547,721	3,609,692,877	3,530,547,721	3,609,692,877
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น					
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าเงินประกันและเงินมัดจำ		4,107,639,784	4,476,201,302	4,107,311,092	4,476,052,327
ภาษีเงินได้รอเรียกคืน		-	2,907,488,858	-	2,907,488,858
อื่น ๆ	3.7	1,644,888,781	3,682,456,534	1,515,774,884	3,609,868,605
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		**43,383,844,722**	**35,279,481,522**	**43,024,418,890**	**34,949,466,791**
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสีย	3.8.1	874,298,101	884,320,360	1,129,506,110	1,110,720,094
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	3.8.2	73,381,486	94,493,996	73,381,486	94,493,996
เงินให้กู้เพื่อลงทุนในการซื้ออะไหล่เครื่องบิน	3.12	27,449,664	28,103,698	27,449,664	28,103,698
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	3.10				
เครื่องบิน		55,129,520,462	55,557,060,836	55,129,520,462	55,557,060,836
เครื่องบินภายใต้สัญญาเช่า		43,072,054,106	47,825,588,554	43,072,054,106	47,825,588,554
อุปกรณ์การบินหมุนเวียน		8,385,842,592	9,089,701,633	8,385,842,592	9,089,701,633
ที่ดิน อาคารและค่าปรับปรุง		3,231,407,314	3,659,675,560	3,231,407,314	3,659,675,560
เครื่องมือโรงซ่อมและอุปกรณ์		4,348,688,751	4,457,727,654	4,278,249,391	4,413,116,222
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น					
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าเครื่องบิน	3.11	12,971,766,099	12,971,766,099	12,971,766,099	12,971,766,099
ค่าสิทธิประโยชน์รอโอน		260,183,634	1,251,033,880	260,183,633	1,251,033,880
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	3.13	6,651,807,517	7,163,189,133	6,647,873,767	7,162,966,989
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		**135,026,399,726**	**142,982,661,403**	**135,207,234,624**	**143,164,227,561**
รวมสินทรัพย์		**178,410,244,448**	**178,262,142,925**	**178,231,653,514**	**178,113,694,352**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล

ณ วันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม 2545	งบการเงินรวม 2544 (ปรับปรุงใหม่)	งบการเงินเฉพาะบริษัท 2545	งบการเงินเฉพาะบริษัท 2544 (ปรับปรุงใหม่)
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เจ้าหนี้การค้า		3,872,767,705	3,083,368,233	3,869,340,849	3,080,267,887
เงินกู้ระยะสั้น	3.15	12,175,240,000	9,715,526,000	12,175,240,000	9,715,526,000
หนี้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี					
เงินกู้ระยะยาว	3.16	10,926,105,121	9,794,163,223	10,926,105,121	9,794,163,223
หนี้ภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าเครื่องบิน	3.17	8,651,931,490	9,926,812,287	8,651,931,490	9,926,812,287
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	3.18	1,050,000,000	1,050,000,000	1,050,000,000	1,050,000,000
หนี้สินหมุนเวียนอื่น					
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		11,002,519,650	12,108,601,272	10,998,785,010	12,104,891,982
เงินปันผลค้างจ่าย	3.21	26,870,757	26,946,237	26,870,757	26,919,987
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		1,799,939,805	41,762,406	1,778,010,536	12,154,165
รายรับด้านขนส่งที่ยังไม่ถือเป็นรายได้		12,724,493,234	12,804,989,534	12,724,493,234	12,804,989,534
อื่นๆ	3.14	5,021,512,368	3,778,169,890	4,997,078,782	3,768,056,407
รวมหนี้สินหมุนเวียน		**67,251,380,130**	**62,330,339,082**	**67,197,855,779**	**62,283,781,472**
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
หนี้สินระยะยาว					
เงินกู้ระยะยาว	3.16	36,824,867,614	40,907,334,866	36,824,867,614	40,907,334,866
หนี้ภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าเครื่องบิน	3.17	34,800,841,704	44,821,622,603	34,800,841,704	44,821,622,603
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	3.18	7,350,000,000	8,400,000,000	7,350,000,000	8,400,000,000
เงินกองทุนบำเหน็จพนักงาน	3.26	3,452,719,890	3,406,832,613	3,452,719,890	3,406,832,613
อื่นๆ		376,367,715	385,436,098	376,367,715	385,436,098
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		**82,804,796,923**	**97,921,226,180**	**82,804,796,923**	**97,921,226,180**
รวมหนี้สิน		**150,056,177,053**	**160,251,565,262**	**150,002,652,702**	**160,205,007,652**
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น					
ทุนจดทะเบียน					
หุ้นสามัญ 1,700 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บ.	3.19	17,000,000,000	17,000,000,000	17,000,000,000	17,000,000,000
ทุนที่ออกและชำระแล้ว					
หุ้นสามัญ 1,400 ล้านหุ้น ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		14,000,000,000	14,000,000,000	14,000,000,000	14,000,000,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		4,750,000,000	4,750,000,000	4,750,000,000	4,750,000,000
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้น		138,398,377	-	138,398,377	-
กำไร(ขาดทุน)สะสม					
จัดสรรแล้ว					
สำรองตามกฎหมาย	3.20	1,541,881,364	1,032,785,577	1,541,881,364	1,032,785,577
ยังไม่ได้จัดสรร		7,798,721,071	(1,874,098,877)	7,798,721,071	(1,874,098,877)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่		**28,229,000,812**	**17,908,686,700**	**28,229,000,812**	**17,908,686,700**
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย		**125,066,583**	**101,890,963**	**-**	**-**
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		**28,354,067,395**	**18,010,577,663**	**28,229,000,812**	**17,908,686,700**
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		**178,410,244,448**	**178,262,142,925**	**178,231,653,514**	**178,113,694,352**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

.....

(นายกนก อภิรดี)

กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

.....

(นายกวีพันธ์ เรืองผกา)

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่

ฝ่ายการเงินและการบัญชี

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2545	**2544**	**2545**	**2544**
รายได้จากการขายและการให้บริการ				
ค่าโดยสารและค่าน้ำหนักส่วนเกิน	102,195,967,287	101,296,895,738	102,195,967,287	101,296,895,738
ค่าระวางขนส่ง	19,981,396,153	20,464,218,143	19,981,396,153	20,464,218,143
ค่าไปรษณียภัณฑ์	728,138,288	656,119,505	728,138,288	656,119,505
กิจการอื่น	6,109,991,638	6,755,225,009	5,830,358,434	6,448,643,127
รวมรายได้จากการขายและการให้บริการ	**129,015,493,366**	**129,172,458,395**	**128,735,860,162**	**128,865,876,513**
ค่าใช้จ่ายในการขายและการให้บริการ				
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบิน	25,994,872,814	29,583,436,014	25,994,872,814	29,583,436,014
ค่าบำรุงรักษาและค่าซ่อมแซม	15,998,385,088	13,894,105,552	15,998,385,088	13,894,105,552
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริการภาคพื้นดิน	19,651,957,611	18,533,697,927	19,651,957,611	18,533,697,927
ค่าใช้จ่ายในการบริการผู้โดยสาร	14,968,007,913	14,996,446,015	14,968,007,913	14,996,446,015
ค่าใช้จ่ายด้านการตลาด	10,831,601,999	14,272,894,055	10,831,601,999	14,272,894,055
ค่าใช้จ่ายในการบริหารและทั่วไป	1,711,463,710	1,736,931,273	1,711,463,710	1,736,931,273
ค่าตอบแทนกรรมการ	4,568,842	4,108,308	3,389,542	3,242,840
ค่าเช่าเครื่องบินและอะไหล่	8,426,485,181	11,646,261,090	8,426,485,181	11,646,261,090
ค่าเสื่อมราคาเครื่องบิน	8,692,541,076	8,069,101,561	8,692,541,076	8,069,101,561
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรอื่น	1,686,585,669	1,700,840,852	1,671,117,843	1,693,142,058
กิจการอื่น	2,360,629,983	2,508,118,824	2,203,808,740	2,374,670,057
รวมค่าใช้จ่ายในการขายและการให้บริการ	**110,327,099,886**	**116,945,941,471**	**110,153,631,517**	**116,803,928,442**
กำไรจากการขายและการให้บริการยกไป	**18,688,393,480**	**12,226,516,924**	**18,582,228,645**	**12,061,948,071**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	หมายเหตุ	2545	2544	2545	2544
กำไรจากการขายและการให้บริการยกมา		**18,688,393,480**	**12,226,516,924**	**18,582,228,645**	**12,061,948,071**
รายได้อื่น					
ดอกเบี้ยรับ		319,541,870	445,728,138	318,635,124	443,432,011
อื่น ๆ	3.23	174,868,159	805,151,889	174,281,702	803,789,581
รวมรายได้อื่น		**494,410,029**	**1,250,880,027**	**492,916,826**	**1,247,221,592**
ค่าใช้จ่ายอื่น					
ผลขาดทุน(กำไร)จากอัตราแลกเปลี่ยน					
เงินตราต่างประเทศ		(2,410,303,960)	3,910,388,805	(2,410,303,960)	3,913,009,638
ผลประโยชน์กองทุนบำเหน็จฯ		47,284,715	66,170,406	47,284,715	66,170,406
อื่น ๆ	3.24	1,524,690,023	825,423,658	1,522,963,164	824,682,583
รวมค่าใช้จ่ายอื่น		**(838,329,222)**	**4,801,982,869**	**(840,056,081)**	**4,803,862,627**
กำไรจากการดำเนินงาน		**20,021,132,731**	**8,675,414,082**	**19,915,201,552**	**8,505,307,036**
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย					
ส่วนได้เสียในกำไรสุทธิของบริษัทย่อย		-	-	37,058,276	65,517,696
ส่วนได้เสียในกำไรสุทธิของบริษัทร่วม		171,088,604	152,242,629	171,088,604	152,242,629
รวมส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย		**171,088,604**	**152,242,629**	**208,146,880**	**217,760,325**
กำไรก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้		**20,192,221,335**	**8,827,656,711**	**20,123,348,432**	**8,723,067,361**
ดอกเบี้ยจ่าย		5,776,258,294	7,598,726,493	5,776,258,294	7,598,713,065
ภาษีเงินได้		4,204,121,686	884,717,727	4,165,174,403	832,186,043
กำไรหลังภาษีเงินได้		**10,211,841,355**	**344,212,491**	**10,181,915,735**	**292,168,253**
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย		29,925,620	52,044,238	-	-
กำไรจากกิจกรรมตามปกติ		**10,181,915,735**	**292,168,253**	**10,181,915,735**	**292,168,253**
รายการพิเศษ-สุทธิ					
กำไรจากการประกันภัยกรณีเครื่องบินเกิดเพลิงไหม้		-	1,636,352,566	-	1,636,352,566
กำไรสุทธิ		**10,181,915,735**	**1,928,520,819**	**10,181,915,735**	**1,928,520,819**
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	2.8				
กำไรจากกิจกรรมตามปกติ		7.27	0.21	7.27	0.21
รายการพิเศษ-สุทธิ		-	1.17	-	1.17
กำไรสุทธิ		7.27	1.38	7.27	1.38

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

.....

(นายกนก อภิรดี)
กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

.....

(นายกวีพันธ์ เรืองผกา)
รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่
ฝ่ายการเงินและการบัญชี

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรสะสม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	หมายเหตุ	**2545**	**2544**	**2545**	**2544**
			(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)
กำไร(ขาดทุน)สะสมส่วนที่ยังไม่ได้จัดสรร					
ยอดต้นงวดก่อนปรับปรุง		(7,255,268,487)	(10,236,339,808)	(7,255,268,487)	(10,236,339,808)
- ปรับปรุงกำไรสะสมของบริษัทย่อย		-	(606,821)	-	(606,821)
- ปรับปรุงบันทึกค่าลดหย่อนทางภาษีจาก					
ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเท	3.1	5,381,169,610	6,434,326,933	5,381,169,610	6,434,326,933
ยอดต้นงวดหลังปรับปรุง		(1,874,098,877)	(3,802,619,696)	(1,874,098,877)	(3,802,619,696)
บวก กำไรสุทธิสำหรับงวด		10,181,915,735	1,928,520,819	10,181,915,735	1,928,520,819
หัก สำรองตามกฎหมาย	3.20	(509,095,787)	-	(509,095,787)	-
รวมกำไร(ขาดทุน)สะสมส่วนที่ยังไม่ได้จัดสรร		**7,798,721,071**	**(1,874,098,877)**	**7,798,721,071**	**(1,874,098,877)**
กำไรสะสมส่วนที่ได้จัดสรรแล้ว					
สำรองตามกฎหมาย		1,541,881,364	1,032,785,577	1,541,881,364	1,032,785,577
รวมกำไรสะสมส่วนที่ได้จัดสรรแล้ว		**1,541,881,364**	**1,032,785,577**	**1,541,881,364**	**1,032,785,577**
รวมกำไร(ขาดทุน)สะสมปลายงวด		**9,340,602,435**	**(841,313,300)**	**9,340,602,435**	**(841,313,300)**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

.....

(นายกนก อภิรดี)

กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

.....

(นายกวีพันธ์ เรืองผกา)

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่

ฝ่ายการเงินและการบัญชี

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

		งบการเงินรวม						
	หมายเหตุ	**ทุนเรือนหุ้นที่ออกและชำระแล้ว**	**ส่วนเกินมูลค่าหุ้น**	**กำไร(ขาดทุน)สะสม (ปรับปรุงใหม่)**	**กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้น**	**สำรองตามกฎหมาย**	**ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย**	**รวม**
ยอดคงเหลือต้นปี 2544		14,000,000,000	4,750,000,000	(10,236,339,808)	-	1,032,785,577	55,068,216	9,601,513,985
- ปรับปรุงบันทึกค่าลดหย่อนทางภาษีจากผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	3.1	-	-	6,434,326,933	-	-	-	6,434,326,933
- ปรับปรุงกำไรสะสมของบริษัทย่อย		-	-	(606,821)	-	-	-	(606,821)
- ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับเงินรางวัลประจำปีพนักงาน		-	-	-	-	-	(496,491)	(496,491)
ยอดคงเหลือที่ปรับปรุงแล้ว		14,000,000,000	4,750,000,000	(3,802,619,696)	-	1,032,785,577	54,571,725	16,034,737,606
<u>บวก</u> กำไรสุทธิ		-	-	1,928,520,819	-	-	52,044,238	1,980,565,057
<u>หัก</u> เงินปันผลจ่าย		-	-	-	-	-	(4,725,000)	(4,725,000)
ยอดคงเหลือปลายปี 2544		14,000,000,000	4,750,000,000	(1,874,098,877)	-	1,032,785,577	101,890,963	18,010,577,663
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้น		-	-	-	138,398,377	-	-	138,398,377
รายการที่ยังไม่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน		14,000,000,000	4,750,000,000	(1,874,098,877)	138,398,377	1,032,785,577	101,890,963	18,148,976,040
<u>บวก</u> กำไรสุทธิ		-	-	10,181,915,735	-	-	29,925,620	10,211,841,355
<u>หัก</u> เงินปันผลจ่าย		-	-	-	-	-	(6,750,000)	(6,750,000)
<u>หัก</u> สำรองตามกฎหมาย	3.20	-	-	(509,095,787)	-	509,095,787	-	-
ยอดคงเหลือปลายปี 2545		**14,000,000,000**	**4,750,000,000**	**7,798,721,071**	**138,398,377**	**1,541,881,364**	**125,066,583**	**28,354,067,395**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

.....

(นายกนก อภิรดี)
กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

.....

(นายกวีพันธ์ เรืองผกา)
รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่
ฝ่ายการเงินและการบัญชี

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

		งบการเงินเฉพาะบริษัท					
		ทุนเรือนหุ้น	ส่วนเกิน	กำไร(ขาดทุน)	กำไร	สำรอง	รวม
	หมายเหตุ	ที่ออกและชำระแล้ว	มูลค่าหุ้น	สะสม	ที่ยังไม่เกิดขึ้น	ตามกฎหมาย	
				(ปรับปรุงใหม่)			
ยอดคงเหลือต้นปี 2544		14,000,000,000	4,750,000,000	(10,236,339,808)	-	1,032,785,577	9,546,445,769
- ปรับปรุงบันทึกค่าลดหย่อนทางภาษี							
จากผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน							
เงินตราต่างประเทศ	3.1	-	-	6,434,326,933	-	-	6,434,326,933
- ปรับปรุงกำไรสะสมของบริษัทย่อย		-	-	(606,821)	-	-	(606,821)
ยอดคงเหลือที่ปรับปรุงแล้ว		14,000,000,000	4,750,000,000	(3,802,619,696)	-	1,032,785,577	15,980,165,881
บวก กำไรสุทธิ		-	-	1,928,520,819	-	-	1,928,520,819
ยอดคงเหลือปลายปี 2544		14,000,000,000	4,750,000,000	(1,874,098,877)	-	1,032,785,577	17,908,686,700
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้น		-	-	-	138,398,377	-	138,398,377
รายการที่ยังไม่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน		14,000,000,000	4,750,000,000	(1,874,098,877)	138,398,377	1,032,785,577	18,047,085,077
บวก กำไรสุทธิ		-	-	10,181,915,735	-	-	10,181,915,735
หัก สำรองตามกฎหมาย	3.20	-	-	(509,095,787)	-	509,095,787	-
ยอดคงเหลือปลายปี 2545		**14,000,000,000**	**4,750,000,000**	**7,798,721,071**	**138,398,377**	**1,541,881,364**	**28,229,000,812**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

.....

(นายกนก อภิรดี)
กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

.....

(นายกวีพันธ์ เรืองผกา)
รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่
ฝ่ายการเงินและการบัญชี

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2545	**2544**	**2545**	**2544**
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรสุทธิ	10,181,915,735	1,928,520,819	10,181,915,735	1,928,520,819
รายการปรับกระทบยอดกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ(จ่าย)				
จากกิจกรรมดำเนินงาน :				
ค่าเสื่อมราคา	10,379,126,745	9,769,942,414	10,363,658,919	9,762,243,620
รายได้จากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	(171,088,604)	(152,242,629)	(208,146,880)	(217,760,325)
ผลขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	437,556,538	272,659,674	437,556,538	272,659,674
ผลขาดทุน(กำไร)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา	(2,378,888,328)	3,512,088,215	(2,378,888,328)	3,513,192,993
กำไรสุทธิในส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	29,925,620	52,044,238	-	-
สำรองสินค้าและพัสดุเสื่อมสภาพ	185,442,747	395,660,944	185,442,747	395,660,944
ค่าเผื่อหนี้สูญ ด้อยค่าของสินทรัพย์	553,844,325	301,357,220	551,843,707	300,616,740
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์				
และหนี้สินดำเนินงาน	19,217,834,778	16,080,030,895	19,133,382,438	15,955,134,465
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง(เพิ่มขึ้น)				
ลูกหนี้การค้า	(2,355,098,341)	525,886,852	(2,354,652,392)	529,477,687
สินค้าและพัสดุคงเหลือ	(106,297,591)	(515,165,565)	(106,297,591)	(515,165,565)
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าและเงินมัดจำ	321,687,301	(50,707,278)	321,861,921	(50,817,270)
ภาษีเงินได้รอเรียกคืน	2,785,459,667	1,871,305,579	2,785,459,667	1,871,325,180
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	1,871,713,191	(939,354,182)	1,928,298,709	(934,577,540)
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าเครื่องบิน	-	(12,971,766,099)	-	(12,971,766,099)
ภาษีเงินได้รอตัดจ่าย	511,381,616	803,605,153	515,093,221	803,827,297
ค่าสิทธิประโยชน์รอโอนจากการซื้อเครื่องบิน	646,782,388	(130,636,446)	646,782,388	(130,636,446)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้า	749,764,450	900,568,841	749,437,940	897,468,494
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายและหนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,954,736,880	(527,211,056)	1,948,015,947	(485,230,352)
กองทุนบำเหน็จพนักงาน	45,887,277	235,808,633	45,887,277	235,808,633
รายรับด้านขนส่งที่ยังไม่ถือเป็นรายได้	(80,496,300)	1,379,441,340	(80,496,300)	1,379,441,340
เงินสดสุทธิได้มาในกิจกรรมดำเนินงาน	**25,563,355,316**	**6,661,806,667**	**25,532,773,225**	**6,584,289,824**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2545	**2544**	**2545**	**2544**
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินลงทุนระยะสั้นเพิ่มขึ้น	753,411,148	782,551,063	753,411,148	782,551,063
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ถาวร	(4,693,690,403)	(2,756,249,033)	(4,652,394,649)	(2,714,401,268)
เงินสดรับจากการจำหน่ายสินทรัพย์	299,248,132	1,017,825,114	299,248,132	1,017,825,114
เงินลงทุน	188,416,328	98,835,260	196,666,328	104,610,260
รับคืนเงินให้กู้เพื่อลงทุนในการซื้ออะไหล่เครื่องบิน	-	10,264,900	-	10,264,900
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	**(3,452,614,795)**	**(846,772,696)**	**(3,403,069,041)**	**(799,149,931)**
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
รับจากเงินกู้ระยะสั้น	4,430,000,000	9,917,000,000	4,430,000,000	9,917,000,000
รับจากเงินกู้ระยะยาว	8,210,310,000	-	8,210,310,000	-
เงินสดจ่ายชำระคืนหนี้สินระยะสั้น	(1,700,000,000)	-	(1,700,000,000)	-
เงินสดจ่ายชำระคืนหนี้สินระยะยาว	(20,192,596,023)	(17,895,605,623)	(20,192,596,023)	(17,895,605,623)
เงินสดจ่ายชำระคืนตั๋วสัญญาใช้เงิน	(1,050,000,000)	(1,076,000,000)	(1,050,000,000)	(1,076,000,000)
เงินปันผลจ่าย	(6,825,480)	(4,843,110)	(49,230)	(144,360)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	**(10,309,111,503)**	**(9,059,448,733)**	**(10,302,335,253)**	**(9,054,749,983)**
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)	11,801,629,018	(3,244,414,762)	11,827,368,931	(3,269,610,090)
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนของเงินสด และเงินฝากธนาคารลดลง	287,868,350	(125,128,832)	287,868,350	(125,128,832)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด - ณ วันต้นปี	8,027,726,204	11,397,269,798	7,774,017,477	11,168,756,399
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด - ณ วันสิ้นปี	**20,117,223,572**	**8,027,726,204**	**19,889,254,758**	**7,774,017,477**
ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบกระแสเงินสด				
เงินสดจ่ายในระหว่างงวด				
ดอกเบี้ยจ่าย	6,126,349,384	7,778,754,100	6,126,349,384	7,778,754,100
ภาษีเงินได้	1,814,256,045	-	1,764,217,288	-
รายการที่ไม่ใช่เงินสด				
สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน	-	10,740,278,424	-	10,740,278,424

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

.....

(นายกนก อภิรดี)

กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

.....

(นายกวีพันธ์ เรืองผกา)

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่

ฝ่ายการเงินและการบัญชี

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544

.....

1. หลักเกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

งบการเงินเฉพาะบริษัทประกอบด้วยงบการเงินบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และกองทุนบำเหน็จพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

งบการเงินรวมประกอบด้วยงบการเงินเฉพาะบริษัท และบริษัทย่อย 2 บริษัท คือ บริษัท ไทย-อะมาดิอุสเซาท์อีสต์เอเชีย จำกัด และบริษัท ไทยอินฟอร์เมชั่นโซลูชั่นส์ จำกัด ซึ่งบริษัทมีสัดส่วนการถือหุ้นอยู่ร้อยละ 55 และ 100 ตามลำดับ รายการบัญชีที่เป็นสาระสำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างบริษัทใหญ่และบริษัทย่อย ได้ถูกหักกลบลบกันแล้วในการจัดทำงบการเงินรวม

2. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ลูกหนี้การค้าที่ไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งค้างชำระเกินกว่า 6 เดือนขึ้นไป นับจากวันที่หนี้ถึงกำหนดชำระ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราดังนี้

ระยะเวลาที่ค้างชำระ	อัตราร้อยละของหนี้สงสัยจะสูญ
เกินกว่า 6 เดือน – 1 ปี	50
เกินกว่า 1 ปี – 2 ปี	75
เกินกว่า 2 ปี	100

การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้การค้ารวมทั้งลูกหนี้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจไม่ได้ ประมาณขึ้นจากประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต และตามสถานการณ์ปัจจุบันของลูกหนี้คงค้าง ณ วันที่ในงบดุล

2.2 สินค้าและพัสดุคงเหลือ

สินค้าและพัสดุคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด แสดงราคาทุนตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (WEIGHTED AVERAGE) หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ยกเว้นสินค้าระหว่างทาง แสดงตามราคาทุน

- อะไหล่เครื่องบินที่ใช้งานอยู่ตามปกติ ตั้งสำรองพัสดุเสื่อมสภาพในอัตราร้อยละ 10 ของยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด
- อะไหล่เครื่องบินที่หมุนเวียนช้าและรอการจำหน่าย ได้แก่ อะไหล่เครื่องบินที่ไม่ใช้งานเกิน 2 ปี หรือไม่มีเครื่องบินอยู่ในฝูงบิน ตั้งสำรองพัสดุเสื่อมสภาพในอัตราร้อยละ 33.33 ของยอดที่เกิดขึ้นในระหว่างงวด
- สินค้าล้าสมัยและชำรุดรอการจำหน่าย ตั้งสำรองสินค้าเสื่อมสภาพเต็มจำนวน

2.3 เงินลงทุน

2.3.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม บันทึกตามวิธีส่วนได้เสียตามสัดส่วนของการลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

2.3.2 เงินลงทุนระยะยาวในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด แสดงตามราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่าของหลักทรัพย์ในกรณีที่มีการด้อยค่า และรับรู้เป็นผลขาดทุนในงวดที่เกิดการด้อยค่าในงบกำไรขาดทุน

2.3.3 เงินลงทุนชั่วคราวในตราสารทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาด แสดงตามราคาตลาด ณ วันสิ้นงวด และรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าในงบกำไรขาดทุนสำหรับหลักทรัพย์เพื่อค้า และรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเป็นรายการกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นในส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับหลักทรัพย์เผื่อขาย

2.4 ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

2.4.1 เครื่องบินและเครื่องบินภายใต้สัญญาเช่า แสดงตามราคาทุนรวมค่าเครื่องยนต์ บวกด้วยค่าตกแต่ง ค่าใช้จ่ายในการจัดหาและดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการลงทุนซื้อเครื่องบินก่อนนำเครื่องบินมาบริการ หักด้วยส่วนลดรับค่าสิทธิประโยชน์จากการซื้อเครื่องบิน และคำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง ตามอายุการใช้งานโดยประมาณ 20 ปี มีมูลค่าซากร้อยละ 10 ของราคาทุน

2.4.2 ค่าซ่อมใหญ่เครื่องบิน (D-CHECK) แสดงเป็นรายการเครื่องบินตามต้นทุนค่าซ่อม คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง ตามอายุการใช้งานโดยประมาณระหว่าง 4-7 ปี

2.4.3 ค่าปรับปรุงระบบอุปกรณ์และที่นั่งภายในเครื่องบินแสดงตามต้นทุนดำเนินการ คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณ 5 ปี

2.4.4 อุปกรณ์การบินหมุนเวียน แสดงตามราคาทุน ณ วันที่ได้มา คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณระหว่าง 5-20 ปี

2.4.5 สินทรัพย์ถาวรอื่น แสดงตามราคาทุน ณ วันที่ได้มาหรือก่อสร้างแล้วเสร็จ คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณระหว่าง 5-20 ปี

2.4.6 ต้นทุนเพื่อการได้มาซึ่งสิทธิการเช่าสถานที่ ตัดบัญชีภายในระยะเวลา 10 ปี

2.4.7 กำไรขาดทุนจากการจำหน่ายเครื่องบิน คำนวณจากผลต่างของราคาขายกับมูลค่าสุทธิตามบัญชีของเครื่องบิน ค่าซ่อมใหญ่ (D-CHECK) ค่าปรับปรุงอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการขาย ส่วนกำไรขาดทุนจากการขายทรัพย์สินอื่นคำนวณจากผลต่างของราคาขายกับมูลค่าสุทธิตามบัญชีของทรัพย์สินที่จำหน่าย และรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

2.5 ค่าสิทธิประโยชน์รอโอน

บริษัทฯ บันทึกค่าสิทธิประโยชน์จากการซื้อเครื่องบินและเครื่องยนต์ที่บริษัทฯ มีสิทธิได้รับตามสัญญา เป็นรายการค่าสิทธิประโยชน์รอโอน(สินทรัพย์อื่น) คู่กับค่าสิทธิประโยชน์รอลดต้นทุนเครื่องบิน(หนี้สินอื่น) เมื่อมีการรับมอบเครื่องบินและเครื่องยนต์จะโอนสิทธิประโยชน์ทั้งจำนวนตามสัญญาออกจากบัญชีค่าสิทธิประโยชน์รอลดต้นทุนเครื่องบิน เพื่อนำไปลดต้นทุนเครื่องบินที่รับและเมื่อได้รับสินทรัพย์หรือบริการตามสิทธิประโยชน์นั้น จะโอนบัญชีค่าสิทธิประโยชน์รอโอนเป็นสินทรัพย์หรือค่าใช้จ่ายตามรายการที่ได้รับจริงแล้วแต่กรณี

2.6 หนี้ภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าเครื่องบิน

เป็นหนี้ที่เกิดจากการซื้อเครื่องบินภายใต้สัญญาเช่าระยะยาว โดยผ่านสถาบันการเงิน แสดงมูลค่าตามภาระหนี้ผูกพันกับสถาบันการเงิน และจะลดมูลค่าลงตามจำนวนหนี้ที่จ่ายชำระคืน ทั้งนี้สัญญาเช่าดังกล่าว ถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน

2.7 การรับรู้รายได้

บริษัทฯ บันทึกรายรับด้านขนส่งที่ยังไม่ถือเป็นรายได้เมื่อขายตามยอดขายสุทธิ ในกรณีที่มีค่าตอบแทนการขายจะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายภายใต้ค่าใช้จ่ายด้านการตลาด

2.7.1 รายได้ค่าโดยสารและค่าน้ำหนักส่วนเกิน

- รายรับจากการจำหน่ายบัตรโดยสารและใบสั่งบริการ (SERVICE ORDER) รับรู้เป็นรายได้เมื่อมีผู้โดยสารนำบัตรโดยสารมาใช้บริการกับสายการบินของบริษัทฯ แล้ว ในส่วนที่ผู้โดยสารไปใช้บริการกับสายการบินอื่นจะรับรู้ส่วนต่างราคาขายกับยอดที่สายการบินเรียกเก็บเป็นรายได้เมื่อสายการบินนั้นเรียกเก็บเงินมา

- บัตรโดยสารและใบสั่งบริการ (SERVICE ORDER) ที่จำหน่ายแล้ว แต่ยังไม่ได้ใช้บริการ รับรู้เป็นรายได้เมื่อบัตรโดยสารและใบสั่งบริการนั้นมีอายุเกินกว่า 2 ปีขึ้นไป

2.7.2 รายได้ค่าระวางขนส่ง รับรู้เมื่อได้ให้บริการขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ และออกใบรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (AIR WAYBILL) แล้ว สำหรับพัสดุภัณฑ์ที่ขนส่งโดยสายการบินอื่น จะรับรู้ส่วนต่างราคาขายกับยอดที่สายการบินเรียกเก็บเป็นรายได้เมื่อสายการบินนั้นเรียกเก็บเงินมา

- พัสดุภัณฑ์ที่บริษัทออกใบรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์แล้ว แต่ขนส่งโดยสายการบินอื่นจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อสายการบินที่ทำการขนส่งไม่เรียกเก็บเงินมาภายในระยะเวลา 1 ปี

2.7.3 ตั้งแต่ปี 2536 บริษัทฯ ได้นำโครงการสะสมระยะทาง (ROYAL ORCHID PLUS) มาใช้ส่งเสริมการขาย โดยให้สิทธิพิเศษแก่สมาชิกที่เข้าโครงการนำระยะทางที่สะสมตามเกณฑ์ที่กำหนดมาใช้บริการในอนาคต บริษัทฯ คำนวณต้นทุนต่อไมล์โดยนำค่าโดยสารเฉลี่ยในแต่ละเส้นทางบินที่สมาชิกสามารถขอใช้สิทธิแลกบัตรโดยสารหารด้วยจำนวนไมล์ที่จะต้องใช้ในการขอใช้สิทธิของแต่ละเขตพื้นที่การบิน จากนั้นประมาณการจำนวนไมล์ใช้สิทธิของสมาชิกโดยหาค่าถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของการใช้สิทธิในแต่ละเขตพื้นที่การบินคำนวณเป็นต้นทุนของโครงการสะสมระยะทางเพื่อบันทึกบัญชี โดยนำไปลดรายได้ค่าโดยสารคู่กับรายรับด้านขนส่งที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ (ด้านหนี้สิน) เมื่อสมาชิกนำสิทธิมาใช้บริการจึงรับรู้เป็นรายได้

- ไมล์สะสมของสมาชิกที่ไม่นำสิทธิมาใช้บริการรับรู้เป็นรายได้เมื่อไมล์สะสมนั้นมีอายุเกินกว่า 3 ปีขึ้นไป

- การสะสมไมล์และการใช้ไมล์สะสมขอแลกรางวัลร่วมกับกลุ่มพันธมิตรการบิน สายการบินและธุรกิจคู่สัญญาจะเรียกเก็บเงินระหว่างกันตามจำนวนไมล์สะสมที่สมาชิกได้รับหรือตามจำนวนไมล์ที่สมาชิกใช้แลกรางวัลตามอัตราราคาต่อไมล์ตามข้อตกลงของคู่สัญญาแต่ละรายและจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อนำสิทธิมาใช้บริการ

- บริษัทฯ มีการขายไมล์ให้กับสมาชิกเพื่อให้สามารถใช้สิทธิในการแลกรางวัลเร็วขึ้น จะรับรู้รายได้ในผลต่างราคาขายกับต้นทุนไมล์

2.7.4 รายได้จากกิจการอื่นส่วนใหญ่เป็นรายได้ของหน่วยธุรกิจซ่อมบำรุงอากาศยาน บริการผู้โดยสารและการรับส่งผู้โดยสาร บริการลานจอดและอุปกรณ์ บริการคลังสินค้า จะรับรู้เป็นรายได้เมื่อให้บริการ รายได้จากธุรกิจครัวการบินและภัตตาคารจำหน่ายสินค้าบนเครื่องบินและร้าน THAI SHOP จะรับรู้เป็นรายได้เมื่อขาย

2.7.5 รายได้อื่นรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์สิทธิ

2.8 กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณจากกำไรสุทธิสำหรับงวดหารด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือโดยบุคคลภายนอกในระหว่างงวด

2.9 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นในระหว่างงวดแปลงค่าเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่บริษัทฯ กำหนด ซึ่งคำนวณจากอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยของธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารพาณิชย์ ในเดือนที่เกิดรายการนั้นๆ

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดบัญชี แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยซื้อและขายของธนาคารพาณิชย์ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันนั้น กำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้น รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

2.10 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2535 บริษัทฯ ได้จัดตั้ง “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ.2530 บริหารโดยผู้จัดการกองทุนจึงไม่ปรากฏในงบดุลของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ จ่ายสมทบเข้ากองทุนฯ สำหรับสมาชิกที่มีอายุการทำงานไม่เกิน 20 ปี ในอัตราร้อยละ 9 ของเงินเดือน ส่วนสมาชิกที่มีอายุการทำงานเกิน 20 ปี จ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือน โดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ

2.11 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ค่าใช้จ่ายภาษีหรือรายได้ภาษีของบริษัทฯ ประกอบด้วยภาษีงวดปัจจุบัน ซึ่งคำนวณตามประมวลรัษฎากรและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นภาษีเงินได้ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้ในงวดอนาคต ซึ่งคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราว (Temporary Differences) ระหว่างสินทรัพย์สุทธิทางบัญชีและทางภาษีเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 ที่จะให้ถือปฏิบัติในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2550 โดยบริษัทฯ นำมาใช้ก่อนในงวดบัญชีปี 2545

3. ข้อมูลเพิ่มเติม

3.1 ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

บริษัทฯ คำนวณกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ตามข้อ 2 (1) ของคำสั่งกรมสรรพากรที่ ทป.72/2540 ลงวันที่ 24 กรกฎาคม 2540 บริษัทฯ ได้แยกบัญชีคำนวณสิทธิกำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามประกาศดังกล่าว เฉพาะส่วนที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางภาษี ในงวดบัญชีนี้ บริษัทฯ ได้เปลี่ยนแปลงรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เดิมจะโอนจากกำไรสะสมเฉพาะส่วนที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางภาษีเฉพาะงวดปีบัญชีที่เสียภาษี มาบันทึกทั้งจำนวนในบัญชีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี โดยปรับจากกำไรสะสมซึ่งเป็นไปตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.11 และได้ปรับงบการเงินงวดปี 2544 ที่นำมาเปรียบเทียบเสมือนว่าบริษัทฯ ได้บันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีตามนโยบายบัญชีใหม่มาโดยตลอด ผลของการเปลี่ยนแปลงวิธีการดังกล่าว ทำให้กำไรสะสมต้นงวดปี 2545 และ ปี 2544 เพิ่มขึ้น 5,381.17 ล้านบาท และ 6,434.33 ล้านบาท ตามลำดับ

3.2 การกำหนดรายการย่อในงบการเงิน

บริษัทฯ ได้จัดทำงบการเงินโดยมีรายการย่อตามแบบที่กำหนดในประกาศกรมทะเบียนการค้า พ.ศ.2544 ฉบับลงวันที่ 14 กันยายน 2544 ซึ่งออกตามความในมาตรา 11 วรรคสามของพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2544 ที่นำมาเปรียบเทียบไว้ ได้จัดทำรายการย่อในงบการเงินขึ้นใหม่ตามหลักเกณฑ์เดียวกัน

3.3 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2545	**2544**	**2545**	**2544**
เงินสดในประเทศ	11.53	12.61	11.53	12.61
เงินสดในต่างประเทศ	25.72	16.09	25.72	16.09
เงินฝากธนาคารในประเทศ	2,605.31	3,434.49	2,479.60	3,282.54
เงินฝากธนาคารในต่างประเทศ	5,086.48	3,132.83	5,086.48	3,132.83
เงินลงทุนระยะสั้นในประเทศ	2,672.81	1,487.40	2,570.55	1,385.64
เงินลงทุนระยะสั้นในต่างประเทศ	10,347.58	1,329.93	10,347.58	1,329.93
หัก เงินฝากประจำซึ่งมีกำหนดระยะเวลาคืน				
เกินกว่า 3 เดือน	(632.21)	(1,385.62)	(632.21)	(1,385.62)
รวม	**20,117.22**	**8,027.73**	**19,889.25**	**7,774.02**

3.4 เงินลงทุนชั่วคราว

เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2545 บริษัทฯ ได้รับหุ้น FRANCE TELECOM จำนวน 508,937 หุ้น ตามสิทธิของบริษัทฯ จาก SITA โดยหุ้นดังกล่าวจดทะเบียนที่ BOURSE DE PARIS และ NEW YORK STOCK EXCHANGE มีรายละเอียดดังนี้

หุ้นบริษัท	**จำนวนหุ้น**	**ราคาตลาดต่อหุ้น (ณ BOURSE DE PARIS) 30 กันยายน 2545**	**จำนวนเงิน**	**จำนวนเงิน (ล้านบาท)**
FRANCE TELECOM	508,937	6.94 เหรียญยูโร	3.53 ล้านเหรียญยูโร	149.66
มูลค่าตามราคาทุน			0.26 ล้านเหรียญสหรัฐ	11.26
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าตามราคาตลาด				**138.40**

(อัตราแลกเปลี่ยน 42.3710 บาท ต่อ 1 เหรียญยูโร และ 43.2960 บาท ต่อ 1 เหรียญสหรัฐ)

บริษัทฯ จัดเป็นหลักทรัพย์เผื่อขาย บันทึกผลกำไรจากการตีราคาตลาดเป็นกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นในส่วนของผู้ถือหุ้น

3.5 ลูกหนี้การค้า-สุทธิ แยกตามระยะเวลาที่ค้างชำระ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2545	**2544**	**2545**	**2544**
ระยะเวลาค้างชำระ				
ไม่เกิน 6 เดือน	13,086.01	10,980.79	13,085.37	10,977.74
เกินกว่า 6 เดือน – 1 ปี	188.29	186.06	186.54	185.24
เกินกว่า 1 ปี – 2 ปี	86.14	465.91	84.14	465.47
เกินกว่า 2 ปี	1,186.44	519.27	1,186.08	519.27
	14,546.88	12,152.03	14,542.13	12,147.72
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(1,345.20)	(961.73)	(1,342.46)	(960.99)
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	**13,201.68**	**11,190.30**	**13,199.67**	**11,186.73**

3.6 สินค้าและพัสดุคงเหลือ-สุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2545	**2544**	**2545**	**2544**
อะไหล่เครื่องบิน	2,483.96	2,635.28	2,483.96	2,635.28
อะไหล่รถยนต์ และอุปกรณ์บริการภาคพื้น	162.59	166.62	162.59	166.62
อะไหล่เครื่องบินที่หมุนเวียนช้าและรอการจำหน่าย	2,062.01	1,960.88	2,062.01	1,960.88
น้ำมันเครื่องบิน	112.20	55.13	112.20	55.13
สินค้าซื้อมาเพื่อขาย	159.13	167.77	159.13	167.77
พัสดุสำหรับใช้ในห้องพักผู้โดยสาร และการบริการอาหาร	111.69	118.65	111.69	118.65
พัสดุ และของใช้สิ้นเปลือง	30.04	30.29	30.04	30.29
เครื่องเขียนและพัสดุอื่น	75.49	83.91	75.49	83.91
สินค้าและอะไหล่เครื่องบินระหว่างทาง	246.50	112.82	246.50	112.82
สินค้าล้าสมัย และชำรุดรอการจำหน่าย	75.12	81.08	75.12	81.08
	5,518.73	5,412.43	5,518.73	5,412.43
หัก สำรองสินค้าและพัสดุเสื่อมสภาพ	(1,988.18)	(1,802.74)	(1,988.18)	(1,802.74)
รวม	**3,530.55**	**3,609.69**	**3,530.55**	**3,609.69**

อะไหล่เครื่องบินที่ยังใช้งานอยู่คงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2545 จำนวน 2,483.96 ล้านบาท ตั้งสำรองค่าเสื่อมสภาพในอัตราร้อยละ 10 ของยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด เป็นเงิน 248.39 ล้านบาท ส่วนอะไหล่เครื่องบินที่ไม่ใช้งานเกิน 2 ปี และไม่มีเครื่องบินอยู่ในฝูงได้แยกออกมาเพื่อรอจำหน่ายจำนวน 2,062.01 ล้านบาท ได้ตั้งสำรองเสื่อมสภาพไว้แล้วเป็นเงิน 1,458.13 ล้านบาท ตั้งสำรองเพิ่มในงวดนี้ 206.54 ล้านบาท รวมเป็นเงิน 1,664.67 ล้านบาท และสำรองสินค้าเสื่อมสภาพเป็นเงิน 75.12 ล้านบาท รวมสำรองสินค้าและพัสดุเสื่อมสภาพทั้งสิ้น 1,988.18 ล้านบาท

บริษัทฯ อยู่ระหว่างดำเนินการจำหน่ายอะไหล่เครื่องบินที่ไม่ใช้งานและไม่มีอยู่ในฝูงบินโดยผู้ชำนาญการในด้านนี้โดยเฉพาะ

3.7 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2545	**2544**	**2545**	**2544**
เงินเรียกเก็บจาก IATA รอการตรวจสอบ	503.86	1,147.82	503.86	1,147.82
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	24.48	54.50	24.48	54.50
ลูกหนี้บริษัทย่อย	75.56	47.87	75.56	47.87
รายได้ค้างรับ	292.18	527.26	292.18	527.26
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	346.33	1,712.75	346.33	1,712.75
ลูกหนี้อื่น	402.48	192.26	273.36	119.67
รวม	**1,644.89**	**3,682.46**	**1,515.77**	**3,609.87**

3.8 เงินลงทุน

งบการเงินรวม

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	บริษัทฯ ถือหุ้น ร้อยละ		เงินลงทุน ราคาทุน		เงินลงทุน ราคาตามวิธีส่วนได้เสีย		รายได้จาก เงินลงทุน	
	2545	2544	2545	2544	2545	2544	2545	2544
3.8.1 เงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสีย								
บริษัท โรงแรมรอยัลออคิด (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	24	24	225.00	225.00	291.05	282.79	39.31	42.85
(ราคาตลาด ปี 2545 เป็นเงิน 675.00 ล้านบาท และปี 2544 เป็นเงิน 562.50 ล้านบาท)								
บริษัท ดอนเมือง อินเตอร์เนชั่นแนล แอร์พอร์ต โฮเต็ล จำกัด	40	40	48.00	48.00	212.91	256.38	52.53	52.39
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	22.6	30.7	76.79	76.79	349.88	326.71	77.23	56.72
(ราคาตลาด ปี 2545 เป็นเงิน 622.01 ล้านบาท)								
บริษัท ครัวการบินภูเก็ต จำกัด	30	30	30.00	30.00	20.46	18.44	2.02	0.28
รวมเงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสีย					**874.30**	**884.32**	**171.09**	**152.24**
3.8.2 เงินลงทุนระยะยาวอื่น								
บันทึกตามวิธีราคาทุน								
บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด	8.4	8.4	133.00	133.00			-	-
บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	4.0	4.5	26.18	29.99			-	-
SITA INVESTMENT CERTIFICATE	-	-	38.68	44.45			-	-
บริษัท เทรดสยาม จำกัด	3.5	3.5	1.75	1.75			-	-
(ชำระค่าหุ้น 25% ของทุนจดทะเบียน)								
FRANCE TELECOM (เดิมเป็นหุ้น EQUANT N.V.)			-	11.53			-	-
หุ้นอื่นๆ			6.77	6.77			0.07	0.05
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุน								
บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด			(133.00)	(133.00)			-	-
รวมเงินลงทุนระยะยาวอื่น			**73.38**	**94.49**			**0.07**	**0.05**

งบการเงินเฉพาะบริษัท

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	บริษัทฯ ถือหุ้น ร้อยละ		เงินลงทุน ราคาทุน		เงินลงทุน ราคาตามวิธีส่วนได้เสีย		รายได้จากเงินลงทุน	
	2545	2544	2545	2544	2545	2544	2545	2544
3.8.1 เงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสีย								
บริษัทย่อย								
บริษัท ไทยอินฟอร์เมชั่นโซลูชั่นส์ จำกัด	100	100	125.00	125.00	102.35	101.87	0.48	1.91
(ชำระค่าหุ้น 25% ของทุนจดทะเบียน)								
บริษัท ไทย-อะมาดิอุส เซาท์อีสต์เอเชีย จำกัด	55	55	8.25	8.25	152.86	124.53	36.58	63.61
รวม					**255.21**	**226.40**	**37.06**	**65.52**
บริษัทร่วม								
บริษัท โรงแรมรอยัลออคิด (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	24	24	225.00	225.00	291.05	282.79	39.31	42.85
(ราคาตลาด ปี 2545 เป็นเงิน 675.00 ล้านบาท และปี 2544 เป็นเงิน 562.50 ล้านบาท)								
บริษัท ดอนเมือง อินเตอร์เนชั่นแนล แอร์พอร์ต โฮเต็ล จำกัด	40	40	48.00	48.00	212.91	256.38	52.53	52.39
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	22.6	30.7	76.79	76.79	349.88	326.71	77.23	56.72
(ราคาตลาด ปี 2545 เป็นเงิน 622.01 ล้านบาท)								
บริษัท ครัวการบินภูเก็ต จำกัด	30	30	30.00	30.00	20.46	18.44	2.02	0.28
รวม					**874.30**	**884.32**	**171.09**	**152.24**
รวมเงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสีย					**1,129.51**	**1,110.72**	**208.15**	**217.76**
3.8.2 เงินลงทุนระยะยาวอื่น								
บันทึกตามวิธีราคาทุน								
บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด	8.4	8.4	133.00	133.00			-	-
บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	4.0	4.5	26.18	29.99			-	-
SITA INVESTMENT CERTIFICATE	-	-	38.68	44.45			-	-
บริษัท เทรดสยาม จำกัด	3.5	3.5	1.75	1.75			-	-
(ชำระค่าหุ้น 25% ของทุนจดทะเบียน)								
FRANCE TELECOM (เดิมเป็นหุ้น EQUANT N.V.)			-	11.53			-	-
หุ้นอื่นๆ			6.77	6.77			0.07	0.05
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุน								
บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด			(133.00)	(133.00)			-	-
รวมเงินลงทุนระยะยาวอื่น			**73.38**	**94.49**			**0.07**	**0.05**

บริษัทฯ ไม่มีอำนาจในการบริหารและควบคุมบริษัทร่วม นอกเหนือจากสิทธิออกเสียงและการมีตัวแทนเป็นคณะกรรมการบริษัทร่วมตามสัดส่วนที่บริษัทฯ ถือหุ้นอยู่

3.9 รายการบัญชีที่เกี่ยวข้องกัน งบการเงินเฉพาะบริษัท

3.9.1 รายการระหว่างกันกับผู้ถือหุ้นใหญ่

หน่วย : ล้านบาท

	2545	**2544**
กระทรวงการคลัง		
ค้ำประกันเงินกู้	6,528.14	10,759.47
กู้เงินผ่านกระทรวงการคลัง	53,398.07	47,957.55
ธนาคารออมสิน		
เจ้าหนี้เงินกู้และตั๋วสัญญาใช้เงิน	5,200.00	5,850.00

3.9.2 รายการระหว่างกันกับบริษัทย่อย

หน่วย : ล้านบาท

	2545			**2544**		
	ขาย	**ลูกหนี้การค้า**	**ลูกหนี้อื่น**	**ขาย**	**ลูกหนี้การค้า**	**ลูกหนี้อื่น**
บริษัท ไทย-อะมาดิอุส เซาท์อีสต์เอเชีย จำกัด	92.11	0.27	75.53	99.57	0.07	47.79
บริษัท ไทยอินฟอร์เมชั่นโซลูชั่นส์ จำกัด	-	-	0.04	-	-	0.01
รวม	**92.11**	**0.27**	**75.57**	**99.57**	**0.07**	**47.80**

นโยบายการกำหนดราคาซื้อสินค้าและบริการระหว่างบริษัทกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน กำหนดจากราคาปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

3.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ มีรายละเอียดดังนี้

งบการเงินรวม

หน่วย : ล้านบาท

	เครื่องบิน (45 ลำ)	ค่าบำรุงรักษาและค่าซ่อมใหญ่เครื่องบินรอตัดบัญชี	เครื่องบินภายใต้สัญญาเช่า (16 ลำ)	อุปกรณ์การบินหมุนเวียน	ที่ดินอาคาร	อาคารภายใต้สิทธิการเช่าที่ดิน	ค่าปรับปรุงอาคาร	เครื่องมือโรงซ่อมและอุปกรณ์	รวม
ราคาทุน									
ณ วันที่ 30 กันยายน 2544	97,687.17	3,790.55	64,509.89	22,721.79	3,398.14	3,945.24	2,475.56	17,605.86	216,134.20
- ปรับปรุง/โอน	5,928.75	-	(5,896.75)	(88.09)	(1.49)	1.49	32.65	138.99	115.55
- สินทรัพย์เพิ่มขึ้น	348.10	1,281.85	13.61	1,876.94	-	18.70	73.33	887.21	4,499.74
- จำหน่าย	-	408.02	-	1,320.53	-	-	14.03	294.08	2,036.66
ณ วันที่ 30 กันยายน 2545	103,964.02	4,664.38	58,626.75	23,190.11	3,396.65	3,965.43	2,567.51	18,337.98	218,712.83
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
ณ วันที่ 30 กันยายน 2544	44,152.24	1,768.42	16,684.30	13,632.09	1,357.29	2,728.05	2,073.92	13,148.14	95,544.45
- ค่าเสื่อมราคา	3,609.75	738.18	2,508.71	1,835.90	89.95	287.39	175.32	1,133.93	10,379.13
- ปรับปรุง/โอน	3,638.31	-	(3,638.31)	(78.63)	-	-	-	0.22	(78.41)
- จำหน่าย	-	408.02	-	585.09	-	-	13.74	293.00	1,299.85
ณ วันที่ 30 กันยายน 2545	51,400.30	2,098.58	15,554.70	14,804.27	1,447.24	3,015.44	2,235.50	13,989.29	104,545.32
ราคาสุทธิตามบัญชี									
ณ วันที่ 30 กันยายน 2544	53,534.93	2,022.13	47,825.59	9,089.70	2,040.85	1,217.19	401.64	4,457.72	120,589.75
ณ วันที่ 30 กันยายน 2545	52,563.72	2,565.80	43,072.05	8,385.84	1,949.41	949.99	332.01	4,348.69	114,167.51

งบการเงินเฉพาะบริษัท

หน่วย : ล้านบาท

	เครื่องบิน (45 ลำ)	ค่าบำรุงรักษาและค่าซ่อมใหญ่เครื่องบินรอตัดบัญชี	เครื่องบินภายใต้สัญญาเช่า (16 ลำ)	อุปกรณ์การบินหมุนเวียน	ที่ดินอาคาร	อาคารภายใต้สิทธิการเช่าที่ดิน	ค่าปรับปรุงอาคาร	เครื่องมือโรงซ่อมและอุปกรณ์	รวม
ราคาทุน									
ณ วันที่ 30 กันยายน 2544	97,687.17	3,790.55	64,509.89	22,721.79	3,398.14	3,945.24	2,475.56	17,553.13	216,081.47
- ปรับปรุง/โอน	5,928.75	-	(5,896.75)	(88.09)	(1.49)	1.49	32.65	138.99	115.55
- สินทรัพย์เพิ่มขึ้น	348.10	1,281.85	13.61	1,876.94	-	18.70	73.33	845.90	4,458.43
- จำหน่าย	-	408.02	-	1,320.53	-	-	14.03	294.08	2,036.66
ณ วันที่ 30 กันยายน 2545	103,964.02	4,664.38	58,626.75	23,190.11	3,396.65	3,965.43	2,567.51	18,243.94	218,618.79
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
ณ วันที่ 30 กันยายน 2544	44,152.24	1,768.42	16,684.30	13,632.09	1,357.29	2,728.05	2,073.92	13,140.01	95,536.32
- ค่าเสื่อมราคา	3,609.75	738.18	2,508.71	1,835.90	89.95	287.39	175.32	1,118.46	10,363.66
- ปรับปรุง/โอน	3,638.31	-	(3,638.31)	(78.63)	-	-	-	0.22	(78.41)
- จำหน่าย	-	408.02	-	585.09	-	-	13.74	293.00	1,299.85
ณ วันที่ 30 กันยายน 2545	51,400.30	2,098.58	15,554.70	14,804.27	1,447.24	3,015.44	2,235.50	13,965.69	104,521.72
ราคาสุทธิตามบัญชี									
ณ วันที่ 30 กันยายน 2544	53,534.93	2,022.13	47,825.59	9,089.70	2,040.85	1,217.19	401.64	4,413.12	120,545.15
ณ วันที่ 30 กันยายน 2545	52,563.72	2,565.80	43,072.05	8,385.84	1,949.41	949.99	332.01	4,278.25	114,097.07

เครื่องบินยกมาจากงวดบัญชีปี 2544 จำนวน 41 ลำ ในงวดนี้เพิ่มขึ้น 4 ลำ โดยรับโอนกรรมสิทธิจากเครื่องบินภายใต้สัญญาเช่าเป็นเครื่องบินโบอิ้ง 747-400 จำนวน 1 ลำ โบอิ้ง 737-400 จำนวน 3 ลำ เป็นราคาทุนเฉพาะเครื่องบิน 2,245.02 ล้านบาท คงเหลือ ณ วันสิ้นงวด 45 ลำ

เครื่องบินภายใต้สัญญาเช่า ยกมาจากงวดบัญชีปี 2544 จำนวน 20 ลำ ในงวดนี้โอนไปบัญชีเครื่องบิน 4 ลำ เนื่องจากบริษัทฯ ได้รับมอบกรรมสิทธิแล้วคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด 16 ลำ

อุปกรณ์การบินหมุนเวียน ประกอบด้วย เครื่องยนต์เครื่องบิน GE (GENERAL ELECTRIC), PW (PRATT AND WHITNEY), ROLLS-ROYCE และ CFM (CFM INTERNATIONAL) รวมทั้งอะไหล่การบินหมุนเวียนอื่น

มูลค่าก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของอาคารและอุปกรณ์ ซึ่งหักค่าเสื่อมราคาทั้งจำนวนแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่ เป็นจำนวน 24,000.98 ล้านบาท

3.11 เงินจ่ายล่วงหน้าค่าเครื่องบิน

ในงวดบัญชีปี 2544 บริษัทฯได้จ่ายเงินล่วงหน้าค่าเครื่องบิน โบอิ้ง 747-400 ลำที่ 15 และ ลำที่ 16 จำนวน 6,466.95 ล้านบาทและ 6,504.82 ล้านบาท ตามลำดับ รวม 12,971.77 ล้านบาท โดยบริษัทฯ อยู่ระหว่างการทำสัญญาเช่าการเงินกับสถาบันการเงินผู้ให้กู้ จึงทำสัญญาเช่าดำเนินงานใช้เป็นการชั่วคราวก่อนเนื่องจากมีการนำเครื่องบินมาใช้งานแล้ว

3.12 เงินให้กู้เพื่อลงทุนในการซื้ออะไหล่เครื่องบิน

บริษัทฯ ให้เงินกู้เพื่อลงทุนในการซื้ออะไหล่เครื่องบินตามสัญญาบริการทางเทคนิคในการซ่อมบำรุงเครื่องบิน MD-11 กับบริษัท SR TECHNICS จำนวน 2.80 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยบริษัทฯ จะได้รับผลตอบแทนจากเงินให้กู้ในอัตราร้อยละ 6.5 ต่อปี ณ วันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544 มียอดคงเหลือจำนวน 0.63 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 27.45 ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยน 43.2960 บาท ต่อ 1 เหรียญสหรัฐ) และ 0.63 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 28.10 ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยน 44.3276 บาท ต่อ 1 เหรียญสหรัฐ) ตามลำดับ

3.13 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ผลแตกต่างชั่วคราว (Temporary Difference) ของสินทรัพย์สุทธิทางบัญชีและทางภาษี มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2545	**2544**	**2545**	**2544**
เงินสมทบกองทุนบำเหน็จพนักงาน	856.30	882.57	856.30	882.57
ค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ	596.45	540.82	596.45	540.82
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	484.88	318.73	484.06	318.51
ค่าเผื่อการด้อยค่าของหลักทรัพย์	39.90	39.90	39.90	39.90
เงินประกัน	3.11	-	-	-
ประมาณการค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	480.65	-	480.65	-
ค่าลดหย่อนทางภาษีจากผลขาดทุนจาก อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	4,190.51	5,381.17	4,190.51	5,381.17
รวม	**6,651.80**	**7,163.19**	**6,647.87**	**7,162.97**

3.14 หนี้สินหมุนเวียนอื่น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2545	**2544**	**2545**	**2544**
เงินค่าประกันภัยสงคราม	1,289.23	-	1,289.23	-
ค่าธรรมเนียมสนามบิน	2,339.36	1,335.55	2,339.36	1,335.55
รายได้รอตัดบัญชี	356.74	781.61	356.74	781.61
ภาษีรอนำส่ง	182.28	268.78	182.28	268.78
ค่าใช้จ่ายพนักงานท้องถิ่นในต่างประเทศ	411.19	408.56	411.19	408.56
เจ้าหนี้อื่นๆ	442.71	983.67	418.28	973.56
รวม	**5,021.51**	**3,778.17**	**4,997.08**	**3,768.06**

3.15 เงินกู้ระยะสั้น

เป็นการกู้ยืมเงินระยะสั้นจากกระทรวงการคลังในรูป EUROPEAN COMMERCIAL PAPAR (ECP) สำหรับการซื้อเครื่องบิน โบอิ้ง 747-400 ลำที่ 15 และ 16 วงเงินกู้ยืม 180 ล้านเหรียญสหรัฐ และจากสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด โดยออกตั๋วสัญญาใช้เงินจำนวน 1,700 ล้านบาท ในงวดนี้มียอดยกมา 9,715.53 ล้านบาท จ่ายชำระหนี้คืน 1,700 ล้านบาท รับเงินกู้จากกระทรวงการคลังในรูป ECP เพิ่ม 100 ล้านเหรียญสหรัฐ รวมเป็นวงเงินกู้ยืม 280 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 12,175.24 ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยน 43.483 บาท ต่อ 1 เหรียญสหรัฐ) อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.89 - 2.02

3.16 เงินกู้ระยะยาว งบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะบริษัท

หน่วย : ล้านบาท

สกุลเงินกู้	ตามสกุลเงินกู้			
	2545	**2544**	**2545**	**2544**
JPY	23,000,000,000	-	8,234.85	-
US$	877,725,128	1,084,151,814	38,166.12	48,278.04
THB	1,350,000,000	2,423,458,900	1,350.00	2,423.45
รวมเงินกู้ระยะยาว			47,750.97	50,701.49
หัก ส่วนที่ครบกำหนด ชำระภายในหนึ่งปี			10,926.10	9,794.16
คงเหลือส่วนที่เป็นหนี้สินระยะยาว			**36,824.87**	**40,907.33**

บริษัทฯ ได้ทำสัญญากู้ยืมเงินเพื่อซื้อเครื่องบิน ซึ่งมีจำนวนคงเหลือ 18 ลำ ในงวดบัญชีปี 2545 เป็นเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินในต่างประเทศ 5,178.14 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 2.06 - 6.02 ต่อปี และเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินภายในประเทศ 42,572.83 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.80 - 8.80 ต่อปี รวมเป็นเงิน 47,750.97 ล้านบาท

3.17 หนี้ภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าเครื่องบิน งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท

หน่วย : ล้านบาท

สกุลเงินกู้	**ตามสกุลเงินกู้**			
	2545	**2544**	**2545**	**2544**
JPY	43,059,088,768	53,597,560,069	15,416.74	20,084.13
US$	636,672,909	766,578,116	27,684.45	34,136.26
EUR	8,195,352	12,918,398	351.58	528.04
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สิน ตามสัญญาเช่า			43,452.77	54,748.43
หัก ส่วนที่ครบกำหนดชำระภายในหนึ่งปี			8,651.93	9,926.81
คงเหลือส่วนที่เป็นหนี้สินระยะยาว			**34,800.84**	**44,821.62**

บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเช่าเครื่องบินโดยมีสิทธิเลือกที่จะซื้อได้กับสถาบันการเงินต่างประเทศรวม 11 แห่ง และแสดงมูลค่าตามนโยบายการบัญชีข้อ 2.6 ในงวดบัญชีปี 2545 มีจำนวนคงเหลือ 16 ลำ เป็นภาระหนี้ภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าทั้งสิ้นที่มีกำหนดจ่ายในระหว่างปี 2545 - 2555 รวม 49,108.59 ล้านบาท หักส่วนที่จะบันทึกเป็นดอกเบี้ยจ่ายเมื่อถึงกำหนดจ่าย 5,655.82 ล้านบาท คงเหลือมูลค่าปัจจุบันของหนี้ภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าฯ ดังกล่าวจำนวน 43,452.77 ล้านบาท

3.18 ตั๋วสัญญาใช้เงิน

บริษัทฯ ได้กู้เงินจากธนาคารออมสินและสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด โดยออกตั๋วสัญญาใช้เงินอัตราดอกเบี้ยลอยตัว คำนวณโดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 6 เดือน ของธนาคารออมสิน บวก ร้อยละ 2.9 - 3.0 ต่อปี ทั้งนี้เพื่อชดเชยเงินที่บริษัทฯ ได้ชำระค่าเครื่องบิน โบอิ้ง 747-400 ลำที่ 14 และชำระค่าเครื่องบิน เอ 330-300 ลำที่ 12 ในงวดนี้มียอดยกมาจำนวน 9,450.00 ล้านบาท จ่ายชำระคืนระหว่างงวด 1,050.00 ล้านบาท คงเหลือ 8,400.00 ล้านบาท (เป็นเงินกู้จากธนาคารออมสิน 5,200.00 ล้านบาท และสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ 3,200.00 ล้านบาท) ณ วันที่ 30 กันยายน 2545 โอนไปหนี้ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวน 1,050.00 ล้านบาท คงเหลือเป็นหนี้สินระยะยาว 7,350.00 ล้านบาท

3.19 ทุนเรือนหุ้น

ตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2543 เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2543 ได้อนุมัติให้บริษัทฯ ลดและเพิ่มทุนจดทะเบียนเพื่อนำออกจำหน่าย โดยเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2543 บริษัทฯ จึงได้ดำเนินการลดทุนเพื่อตัดหุ้นที่ยังไม่ได้นำออกจำหน่ายจำนวน 200 ล้านหุ้น หุ้นละ 10 บาท มูลค่า 2,000 ล้านบาท และวันที่ 13 ธันวาคม 2543 ทำการจดทะเบียนเพิ่มทุนใหม่ 300 ล้านหุ้น หุ้นละ 10 บาท มูลค่า 3,000 ล้านบาท ต่อมายกเลิกการจัดสรรหุ้นสามัญตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2543 และอนุมัติจัดสรรหุ้นสามัญใหม่เพื่อจำหน่ายตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2545 เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2545 รวมทุนจดทะเบียน 17,000 ล้านบาท

3.20 สำรองตามกฎหมาย

บริษัทฯ มียอดสำรองตามกฎหมาย ยกมาจากงวดบัญชีปี 2544 จำนวน 1,032.78 ล้านบาท ตั้งเพิ่มในงวดนี้ร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปี เป็นจำนวน 509.10 ล้านบาท รวมเป็นยอด ณ วันสิ้นงวด 1,541.88 ล้านบาท

3.21 เงินปันผลค้างจ่าย

เงินปันผลค้างจ่ายเฉพาะบริษัทฯ ณ วันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544 จำนวน 26.87 ล้านบาท และ 26.92 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นเงินปันผลที่ผู้ถือหุ้นบางรายยังไม่นำเช็คมาขึ้นเงิน และมีบางรายนายทะเบียนไม่สามารถติดต่อผู้ถือหุ้นได้

3.22 การจำแนกข้อมูลทางการเงิน งบการเงินเฉพาะบริษัท

3.22.1 รายละเอียดข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	รายได้		ค่าใช้จ่าย		กำไร (ขาดทุน)	
	2545	**2544**	**2545**	**2544**	**2545**	**2544**
กิจการขนส่งทางอากาศ	122,905.50	122,417.23	106,792.45	113,314.63	16,113.05	9,102.60
กิจการหน่วยธุรกิจย่อย						
กิจการซ่อมบำรุงอากาศยาน	953.47	1,151.72	145.96	233.39	807.51	918.33
กิจการบริการผู้โดยสารและการรับส่งผู้โดยสาร	919.40	1,004.77	762.30	758.76	157.10	246.01
กิจการบริการลานจอดและอุปกรณ์	1,003.07	1,139.31	862.75	857.26	140.32	282.05
กิจการบริการคลังสินค้า	1,098.75	1,130.94	922.33	912.87	176.42	218.07
กิจการครัวการบินและภัตตาคาร	1,643.59	1,745.93	520.26	637.79	1,123.33	1,108.14
กิจการอื่นๆ	212.08	275.98	147.56	89.21	64.52	186.77
กองทุนบำเหน็จฯ	-	-	0.02	0.02	(0.02)	(0.02)
กำไรจากการดำเนินงาน					18,582.23	12,061.95
ส่วนได้เสียในกำไรสุทธิของบริษัทย่อย และบริษัทร่วม					208.15	217.76
ดอกเบี้ยจ่าย-สุทธิ					(5,457.62)	(7,155.28)
ผลกำไร(ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ					2,410.30	(3,913.01)
รายได้(ค่าใช้จ่าย) อื่น					(1,395.97)	1,549.29
ภาษีเงินได้					(4,165.17)	(832.19)
กำไรสุทธิ					**10,181.92**	**1,928.52**

3.22.2 รายได้จำแนกตามภูมิศาสตร์ มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2545	2544
รายได้ภายในประเทศ		
กิจการขนส่ง	12,216.50	12,255.88
กิจการหน่วยธุรกิจย่อย	5,618.28	6,172.67
กิจการอื่นๆ	212.08	275.98
รวมรายได้ภายในประเทศ	18,046.86	18,704.53
รายได้ต่างประเทศจากกิจการขนส่ง		
ภูมิภาคเอเชีย	61,017.36	61,999.20
ยุโรป	34,447.18	31,772.45
แปซิฟิกเหนือ	4,884.85	6,521.56
ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์	9,312.79	8,291.39
รวมรายได้ต่างประเทศจากกิจการขนส่ง	109,662.18	108,584.60
รายได้เช่าเหมาลำและอื่นๆ	1,026.82	1,576.75
รวม	**128,735.86**	**128,865.88**

3.23 รายได้อื่น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2545	2544	2545	2544
รายได้รับชดเชยจากการประกันภัย	53.06	51.96	53.06	51.96
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	68.25	216.12	68.25	216.12
รายได้จากเงินลงทุน	0.07	0.05	0.07	0.05
เงินปันผลจากเงินลงทุนชั่วคราว	15.62	-	15.62	-
รายได้อื่นๆ	37.87	537.02	37.28	535.66
รวม	**174.87**	**805.15**	**174.28**	**803.79**

3.24 ค่าใช้จ่ายอื่น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2545	**2544**	**2545**	**2544**
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	551.84	323.18	551.84	322.44
ค่าธรรมเนียมบัตรเครดิต	242.46	244.35	242.46	244.35
เงินชดใช้ค่าเสียหายให้ลูกค้า	89.98	104.31	89.98	104.31
ค่าใช้จ่ายเครื่องบินปลดระวาง	-	1.36	-	1.36
ค่าชดเชยพนักงานเกษียณก่อนกำหนด	518.34	-	518.34	-
เงินชดเชยภาระผูกพันกองทุนบำเหน็จพนักงาน	95.12	56.76	95.12	56.76
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	26.95	95.46	25.22	95.46
รวม	**1,524.69**	**825.42**	**1,522.96**	**824.68**

3.25 สัญญาและภาระผูกพัน

บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเช่าเครื่องบิน (OPERATING LEASE) กับบริษัทต่างประเทศ จำนวน 18 ลำ โดยสัญญาเช่า 10-11 ปี บริษัทฯ มีภาระผูกพันในการจ่ายค่าเช่าตามสัญญาเช่าตลอดอายุการเช่า 1,192.06 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 51,834.20 ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยน 43.483 บาท ต่อ 1 เหรียญสหรัฐ)

3.26 เงินกองทุนบำเหน็จพนักงาน งบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะบริษัท

บริษัทฯ ได้จัดตั้งกองทุนบำเหน็จพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) โดยจ่ายสมทบกองทุนฯ ในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือนพนักงาน บริษัทฯ แสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และยอดคงเหลือของกองทุนฯ ในงบดุลของบริษัทฯ รวมทั้งรับรู้ดอกผลและค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินงานกองทุนฯ เป็นรายได้ และค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ รายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2545	**2544**
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	776.19	1,965.49
เงินลงทุนระยะสั้น	2,570.55	1,385.63
สินทรัพย์ถาวร	0.03	0.05
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	22.27	14.54
รวมสินทรัพย์	**3,369.04**	**3,365.71**
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	11.43	15.64
กองทุนเงินบำเหน็จ	3,452.72	3,406.83
รวมหนี้สิน	**3,464.15**	**3,422.47**

ณ วันที่ 30 กันยายน 2545 กองทุนฯ มียอดคงเหลือ 3,452.72 ล้านบาท เท่ากับยอดภาระผูกพันของบริษัทฯ ที่จะต้องจ่ายให้พนักงาน (ในงวดบัญชีนี้ บริษัทฯ จ่ายสมทบกองทุนในอัตราร้อยละ 10 เป็นเงิน 218.71 ล้านบาท รวมกับยอดจ่ายสมทบตามภาระผูกพัน 95.12 ล้านบาท รวมเป็นเงิน 313.83 ล้านบาท)

3.27 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ในงวดบัญชีนี้ บริษัทฯ จ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ สำหรับสมาชิกที่มีอายุทำงานไม่เกิน 20 ปี ในอัตราร้อยละ 9 ของเงินเดือน ส่วนสมาชิกที่มีอายุการทำงานเกิน 20 ปี ในอัตราร้อยละ 10 เป็นจำนวนเงิน 625.53 ล้านบาท

3.28 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า

บริษัทฯ มีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งยังมิได้แสดงในงบการเงิน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2545	**2544**
บริษัทฯ เป็นจำเลยในคดีต่างๆ ดังนี้		
คดีพิพาทแรงงาน	37.42	28.22
คดีเรียกค่าเสียหาย	447.81	603.94
คดีฟ้องร้องกรณีเครื่องบินเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของบริษัทประกันภัย ที่ประเทศเนปาลปี 2535	-	83.01
รวม	**485.23**	**715.17**

ในงวดบัญชีปี 2545 คดีฟ้องร้องกรณีเครื่องบินเกิดอุบัติเหตุที่ประเทศเนปาล เมื่อปี 2535 ได้สิ้นสุด โดยบริษัทประกันภัยได้จ่ายชดเชยความเสียหายให้กับผู้เสียหายแล้ว เป็นผลให้บริษัทฯ ไม่ต้องผูกพันกับกรณีดังกล่าว

3.29 การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน งบการเงินเฉพาะบริษัท

3.29.1 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงของอัตราดอกเบี้ยในงบการเงิน เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาดที่อาจส่งผลกระทบต่อผลดำเนินงานของบริษัทฯ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ตารางแสดงอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATE) และจำนวนเงินของหนี้สินทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

ปี 2545

หนี้สินทางการเงิน	**อัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก**	**จำนวนเงินกู้คงเหลือตามสัญญาดอกเบี้ยลอยตัว**		**จำนวนเงินกู้คงเหลือตามสัญญาดอกเบี้ยคงที่**		**ยอดรวม**
		น้อยกว่า 1 ปี	**มากกว่า 1 ปี**	**น้อยกว่า 1 ปี**	**มากกว่า 1 ปี**	
แยกตามสกุลเงิน						
ดอลล่าร์สหรัฐ	5.45	14,840.61	10,790.04	13,398.60	38,996.56	78,025.81
เยนญี่ปุ่น	1.08	922.91	8,600.27	2,035.15	12,093.27	23,651.60
เงินยูโร	5.97	-	-	256.01	95.57	351.58
เงินบาท	5.49	1,050.00	7,350.00	300.00	1,050.00	9,750.00

หน่วย : ล้านบาท

ปี 2544

หนี้สินทางการเงิน	อัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	จำนวนเงินกู้คงเหลือตามสัญญาดอกเบี้ยลอยตัว		จำนวนเงินกู้คงเหลือตามสัญญาดอกเบี้ยคงที่		ยอดรวม
		น้อยกว่า 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	น้อยกว่า 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	
แยกตามสกุลเงิน						
ดอลล่าร์สหรัฐ	6.26	10,702.12	13,779.61	12,092.34	53,855.76	90,429.83
เยนญี่ปุ่น	1.23	964.53	9,966.94	2,984.45	6,168.21	20,084.13
ฟรังก์ฝรั่งเศส	5.72	-	-	193.06	334.99	528.05
เงินบาท	6.37	2,750.00	8,400.00	800.00	1,623.46	13,573.46

3.29.2 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนมีผลกระทบต่อหนี้สินระยะยาวและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่อยู่ในรูปเงินสกุลต่างประเทศ บริษัทฯ มีนโยบายที่จะถือครองเงินสกุลต่างประเทศจากรายได้ที่ได้รับเป็นเงินตราต่างประเทศ ในสัดส่วนต่อแผนการใช้จ่ายเงินสกุลนั้นๆ และดำรงเงินสดส่วนเกินในเงินสกุลหลักที่มีเสถียรภาพ และมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ เพื่อลดความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

หน่วย : ล้านบาท

หนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

	2545		2544	
สกุลเงิน	ครบกำหนดภายใน 1 ปี	ครบกำหนดเกินกว่า 1 ปี	ครบกำหนดภายใน 1 ปี	ครบกำหนดเกินกว่า 1 ปี
ดอลล่าร์สหรัฐ	28,239.21	49,786.60	22,794.46	67,635.37
เยนญี่ปุ่น	2,958.06	20,693.54	3,948.98	16,135.15
เงินยูโร	256.01	95.57	-	-
ฟรังก์ฝรั่งเศส	-	-	193.06	334.99

3.29.3 ความเสี่ยงด้านราคาน้ำมัน

ความผันผวนของราคาน้ำมันจะขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของน้ำมันเชื้อเพลิงในตลาดโลก รวมทั้งผลกระทบจากสภาวะการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลการดำเนินงาน เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจขนส่งทางอากาศ บริษัทฯ ได้จัดทำการป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำมัน โดยการทำข้อตกลงซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจากผู้จำหน่ายในประเทศต่างๆ ที่เป็นจุดเติมน้ำมันที่บริษัทฯ มีความต้องการใช้เป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นประกันอุปทานน้ำมันโดยเฉพาะในช่วงที่น้ำมันขาดแคลน

3.29.4 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

มูลค่ายุติธรรมคือ จำนวนเงินที่ใช้แลกเปลี่ยนทรัพย์สินหรือชำระหนี้สินระหว่างบุคคลที่มีความรู้และเต็มใจที่จะแลกเปลี่ยน โดยมีการต่อรองที่เป็นอิสระและไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกัน

สรุปยอดคงเหลือตามที่ปรากฏในงบการเงินและการประมาณการมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2544

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะบริษัท			
	30 กันยายน 2545		30 กันยายน 2544	
	ยอดคงเหลือ	มูลค่ายุติธรรม	ยอดคงเหลือ	มูลค่ายุติธรรม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	19,889.25	19,889.25	7,774.02	7,774.02
เงินฝากประจำธนาคารซึ่งมีกำหนดจ่ายคืนเกินกว่า 3 เดือน	632.21	632.21	1,385.62	1,385.62
เงินลงทุนชั่วคราว	149.66	149.66	-	-
เงินลงทุนทั่วไป	1,202.89	1,858.97	1,205.21	1,484.92
ลูกหนี้การค้า	13,199.67	13,199.67	11,186.73	11,186.73
หนี้สินทางการเงิน				
เจ้าหนี้การค้า	3,869.34	3,869.34	3,080.27	3,080.27
เงินกู้ยืม	111,778.99	111,778.99	124,615.46	124,615.46
เงินค้างจ่าย	12,803.67	12,803.67	12,143.97	12,143.97

วิธีการและข้อสมมติฐานที่บริษัทฯ ใช้ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน ตามที่ได้เปิดเผยมีดังนี้

เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินลงทุนระยะสั้น เจ้าหนี้การค้า เงินกู้ยืม เงินค้างจ่าย แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณตามจำนวนเงินที่แสดงในงบดุล

เงินลงทุนชั่วคราว แสดงมูลค่ายุติธรรมตามราคาตลาด

เงินลงทุนทั่วไป แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณจากราคาตามบัญชีสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า สำหรับเงินลงทุนในตราสารทุนที่มีราคาตลาดแสดงมูลค่ายุติธรรมตามราคาตลาด

ลูกหนี้การค้า แสดงมูลค่ายุติธรรมจากยอดลูกหนี้การค้าสุทธิจากค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามบัญชี

3.30 เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงิน

ในการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นบริษัทฯ ครั้งที่ 2/2545 เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2545 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ ดำเนินการจัดหาเครื่องบินพิสัยไกล จำนวน 2 ลำ รวมมูลค่า 359.80 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 15,202.00 ล้านบาท และเครื่องบินพิสัยกลาง จำนวน 1 ลำ มูลค่า 162.70 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 6,874.00 ล้านบาท ตามโครงการจัดหาเครื่องบินตามแผนวิสาหกิจของบริษัทฯ ปี 2543/44 - 2547/48 คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้นไม่เกิน 522.50 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 22,076.00 ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยน 42.25 บาท ต่อ 1 เหรียญสหรัฐ)

บริษัทฯ ได้ดำเนินการว่าจ้างที่ปรึกษาทางการเงิน ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย และที่ปรึกษาด้านบัญชี เพื่อดำเนินการจำหน่ายหุ้นเพิ่มทุนตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2545 เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2545 (ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.19) ในวงเงิน 78.15 ล้านบาท